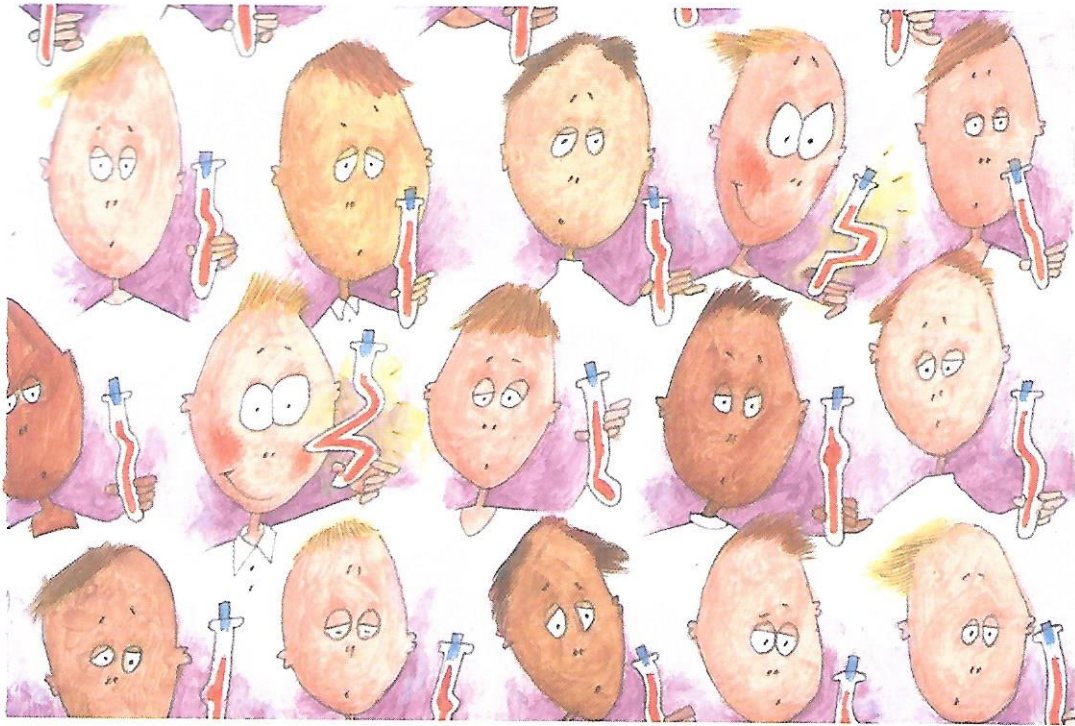

Illustratie: Rik Slinger

Bloedonderzoek

Nina vond informatie op het internet over afwijkingen in het bloed die haar symptomen zouden kunnen verklaren. Op haar lijst stonden DHEA, oxytocine, groeihormoon, serotonine, vasopressine, substantie P, bloedbezinking, hemoglobine, vitamine D, cortisol en nog wat stoffen die iets zeggen over het functioneren van de lever, nieren, alvelesklier en schildklier.

Ze ging met deze lange lijst naar haar huisarts, maar die wilde geen bloedonderzoek uitvoeren omdat er geen aanleiding voor was. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat veel bloedwaarden bij fibromyalgie afwijken van gemiddelde waarden bij de algemene bevolking. Die afwijkingen zijn klein en de oorzaak ervan is onbekend. Ze zijn misschien gevolg van chronische pijn of andere problemen die kunnen voorkomen bij fibromyalgie zoals een verstoorde slaap, een slechte conditie of somberheid. Alleen grotere afwijkingen in het bloed van een persoon wijzen mogelijk op een ziekteproces. Om over te gaan tot bloedonderzoek, moeten er symptomen en kenmerken zijn die doen vermoeden dat er een sluimerend ziekteproces is.

Afwijkingen

Ik zal proberen uit te leggen waarom uit afwijkingen van bloedwaarden in groepen van mensen met fibromyalgie niets is af te leiden. Het is overduidelijk dat mannen gemiddeld langer zijn dan vrouwen. Toch is uit het meten van de lichaamslengte niet af te leiden of iemand man of vrouw is. Ook is met zekerheid te zeggen dat jongere mensen gemiddeld harder kunnen fietsen dan

oudere mensen. Maar ook dat wil nog niet zeggen dat uit metingen van de snelheid waarmee iemand fietst, is af te leiden hoe oud iemand is. Hetzelfde geldt voor bloedwaarden bij fibromyalgie. Allerlei bloedwaarden zijn gemiddeld verhoogd of verlaagd in een groep van mensen met fibromyalgie. Toch betekent dat niet dat die bloedwaarden aangeven dat er een speciale behandeling nodig is voor mensen met fibromyalgie.

Wanhoop

Ik begrijp de wanhoop bij mensen met fibromyalgie. De symptomen zijn vaak zo ernstig dat er toch ergens in het lichaam een afwijking te vinden moet zijn. Bloedonderzoek in groepen van mensen met fibromyalgie is waardevol omdat het inzicht in fibromyalgie kan vergroten. We moeten resultaten echter niet overdrijven. Kleine afwijkingen van bloedwaarden in een groep betekenen nog niet dat medisch onderzoek bij individuele mensen zinvol is.

Uiteraard kan medisch onderzoek wel ooit nodig zijn. Nina heeft immers net zoveel kans als andere mensen op aandoeningen zoals hart- en vaatziekten, reumatoïde artritis, kanker of diabetes. Mocht haar huisarts de indruk hebben dat er zoiets aan de hand is, dan moet ze zeker bloedonderzoek laten doen.

Rinie Geenen

Prof. dr. Rinie Geenen (1955) geeft psychologie-onderwijs aan de Universiteit Utrecht en doet onderzoek naar emotionele, sociale en biologische aspecten van reumatische aandoeningen.

